

ת"פ 19106/09/19 - מדינת ישראל נגד בליינך טרפה

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 19106-09-19 מדינת ישראל נ' טרפה

בפני בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
בליינך טרפה

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד אריאל אילוז

ב"כ הנאשם: עו"ד יאיר קורן

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות תקיפת שוטר וגרימת חבלה חמורה. בלילה שבין 5.4.18 ל- 6.4.18 התרחשה קטטה מרובת משתתפים ליד מועדון "הספייס" בירושלים, שבה לקח הנאשם חלק פעיל. למקום הגיעו שני שוטרים. אחת מהם ניסתה לנטרל את הנאשם ומשכה בחולצתו. הנאשם הסתובב וחבט בשוטרת בפניה, הפילה ארצה ובכך גרם לה לחבלות בראשה, בכתפה וברגלה. לאחר הרחקתו של הנאשם מהשוטרת נעצר הנאשם על ידי השוטרים נאזק והוכנס לניידת המשטרה. השוטרת שנחבלה חשה ברע, אובחנה כסובלת מזעזוע מוח ונקבע כי לא תוכל לעסוק בפעילות מבצעית לתקופה שבין חודש לשישה חודשים.
2. הצדדים הציגו הסדר דיוני שבמסגרתו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע. הוסכם כי יערך תסקיר שירות מבחן שיבחן גם את אפשרות ביטול ההרשעה. לא נערך הסדר לעניין העונש והוסכם כי כל צד יהיה חופשי בטיעונו הן לשאלת ההרשעה הן בסוגיית העונש.
3. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירי שירות מבחן שתיארו את קורות חייו ועקבו אחר הניסיונות לשלבו בטיפול.

מהתסקירים עולה כי הנאשם כבן 23, רווק, גר עם הוריו, עובד בעבודות מזדמנות ולאחרונה עובד במכולת. במשפחתו של הנאשם זוג הורים וארבעה ילדים. המשפחה עלתה ארצה כשהנאשם היה כבן שש. הוא סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית, התגייס לצה"ל כלוחם ביחידת כפיר, אך במהלך השירות, עקב קשיים שחווה, עבר לתפקיד עורפי וסיים שרות מלא. הוא בודק אפשרויות להשתלב בהשכלה גבוהה וכן מחפש אחר עבודה רווחית יותר מזו שעובד בה כעת.

לנאשם רישום פלילי קודם משנת 2015 בעבירת תקיפה, שעליה נשפט בבית המשפט לנוער ונידון לשירות לתועלת הציבור ועונשים נוספים. הוא שלל שימוש באלכוהול או בסמים.

ביחס לעבירה הנוכחית הנאשם צמצם מעורבותו באירוע. לדבריו, בשל שימוש המשטרה בגז פלפל פעל בצורה הגנתית מבלי שהבין כי מדובר בשוטרת. הוא הביע חרטה על מעשיו ואמר כי ברצונו לנהל אורח חיים תקין ושומר חוק.

על פי המלצת שירות המבחן החל הנאשם להשתתף בקבוצה טיפולית, והדיון נדחה מפעם לפעם כדי לעקוב אחר הטיפול. בחלוף הזמן התברר כי הנאשם הגיע רק לשניים מתוך אחד-עשר מפגשים, לטענתו בשל בידודים ועבודה חדשה שבה החל, ועל כן לא התאפשר לו להמשיך את הטיפול במסגרתה. הנאשם ביטא הבנה לצורך במחויבות להליך הטיפול וביטא רצון להשתלב בקבוצה אחרת. הדיון נדחה שוב, אך גם בתקופת הדחייה הנוספת הנאשם עדיין לא השתלב בקבוצה אחרת והוא עודנו מצוי בשלב הריאיון לבדיקת התאמתו. לצד זאת, הנאשם ביקש לסיים עם ההליך המשפטי על מנת שיוכל להתקדם בחייו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם נושא בתוכו כעס רב, מבטא עמדה קורבנית ונוטה לייחס בעייתיות דווקא לסביבה החיצונית. הוא מתקשה לקחת אחריות מלאה על ביצוע העבירות אך מביע חרטה על התנהגותו התוקפנית ואומר כי מבין שיכול היה לפעול אחרת ולמנוע את האירוע. עוד התרשם שירות המבחן כי ברקע לביצוע העבירות רצונו של הנאשם להשתייך חברתית, ובמצבים כאלו עלול לפעול באופן אימפולסיבי. ישנו פער מסוים בין תפקודו והזדהותו עם מסגרות ועמדות חברתיות נורמטיביות לבין העובדה כי זו כבר הפעם השנייה שהוא מעורב באירועים אלימים.

הנאשם הביע לפני שירות המבחן חשש כי הרשעה עלולה לפגוע בעתידו התעסוקתי. על מנת שלא לפגוע בעתידו ובדימויו העצמי הומלץ להימנע מהרשעתו. שירות המבחן תלה המלצתו גם בגילו הצעיר של הנאשם, העובדה שהוא מנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי ובנימוק (השגוי) כי זו לו מעורבות ראשונה בפלילים. כן הומלץ לגזור על הנאשם 140 שעות שירות לתועלת הציבור וצו מבחן למשך שנה, שבמהלכה ישולב בקבוצת שליטה בכעסים.

4. המאשימה ביקשה להותיר את הרשעתו של הנאשם על כנה, לקבוע מתחם עונש הולם שבין שמונה חודשי מאסר בעבודות שירות לשמונה-עשר חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור על הנאשם עונש בן שמונה חודשי מאסר בעבודות שירות המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם. המאשימה הדגישה בטיעוניה את הערכים המוגנים באמצעות העבירות, את העובדה שקודם לתקיפה היה הנאשם מעורב בקטטה, את החבלות החמורות שנגרמו לשוטרת בעקבות המעשים ואת עברו הפלילי של הנאשם.

5. ב"כ הנאשם ביקש לבטל את ההרשעה ולאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן, תוך שטען לשיהיו בהגשת כתב האישום והדגיש את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד היום. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את השירות הצבאי שעשה הנאשם, וטען כי הנאשם עבר תהליך ארוך ומשמעותי בשירות המבחן ואף נטל אחריות אמיתית על

מעשיו. נטען בנוסף כי תוצאות העבירות אמנם היו חבלות חמורות ואולם מדובר בעניין מקרי בלבד שלא היה תלוי בנאשם, וכי מידת האלימות שהפעיל באירוע כלפי השוטרת שהגיעה מאחוריו מבלי שהבחין בה, הייתה נמוכה, כללה מכה אחת שהנחית הנאשם באופן אינסטינקטיבי למגע של השוטרת בו, וכי כשהבחין שמדובר בשוטרת חדל מיד ממעשיו. עוד נטען כי הנאשם היה תחת השפעת אלכוהול ששתה במסיבה שנערכה במועדון, ועובדה זו הורידה את רמת מודעותו למינימום. ב"כ הנאשם ביקש אף להתחשב במוצאו של הנאשם ובהיותו בן לקהילה הנמצאת "בעימות מתמיד מול שלטון החוק וערכי החברה", כלשונו, בעובדה כי הוריו מהגרים שאינם דוברים את השפה העברית, וההשפעה שיש לאלה ולפערים התרבותיים על האופן שבו התבגר הנאשם ועל עולם הערכים שלו. ב"כ הנאשם טען כי חרף הקשיים, הנאשם הצליח לסיים שירות צבאי מלא ללא דופי, השתלב בשוק העבודה, כי הטלת עונש של מאסר בעבודות שירות תמנע מהנאשם מלהתפרנס והרשעה תמנע ממנו אפשרות לקבל רישיון לנשק ולעבוד בתחום האבטחה שבו הוא מבקש להשתלב.

ב"כ הנאשם תמך עמדתו בפסיקה, כפי שעשה אף ב"כ המאשימה.

6. הנאשם בדברו האחרון טען כי האירוע היה מזמן וכי הוא לא היה מעורב בקטטה שקדמה לביצוע העבירה, טען כי השוטרים פנו אליו הגם שלא היה קשור לקטטה, כי הוא עזב את מקום הקטטה אל המדרכה הסמוכה לאחר שהשוטרים עשו שימוש בגז מדמיע וכי מעשה העבירה היה תנועה בלתי רצונית שביצע כלפי שוטרת שהגיעה מאחוריו מבלי שראה אותה. הנאשם הביע צער עמוק על האירוע. לדבריו, עבד בעבודות אבטחה ושכרו היה נמוך כי לא היה רשאי לשאת נשק. הנאשם טען כי הרשעה תפגע כליל באפשרותו לעבוד בעבודות אבטחה ותפגע בעתידו.

סוגיית ביטול ההרשעה

7. ההלכה הפסוקה קובעת כי ניתן לחרוג מן הכלל, שלפיו משהוכחה אשמתו של אדם בביצוע עבירה יש להרשיעו, בהתקיים שני תנאים מצטברים, והם- כאשר סוג העבירה בנסיבות שבהן בוצעה מאפשר להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים, וכאשר ההרשעה צפויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם (ראו ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד נב(3) 337).

8. הערכים המוגנים באמצעות עבירת תקיפת שוטר הם שמירה על הסדר הציבורי, על שלמות גופו של אדם בכלל ושל גורמי אכיפת החוק בפרט, תוך הבטחת אפשרותם של השוטרים לבצע את תפקידם בשירות הציבור ללא מורא וללא פגע.

עבירת החבלה החמורה נועדה להגן אף היא על שלמות הגוף והביטחון האישי.

9. מעשה האלימות שבו נטל הנאשם חלק לא היה מתוכנן מראש, ואולם הוא בוצע אגב ביצוע מעשי אלימות

אחרים- השתתפותו של הנאשם בקטטה מרובת משתתפים, במצב שבו ניתן לצפות כי גורמי אכיפה כאלה או אחרים, שוטרים או מאבטחים, ינסו להפריד בין הניצים.

מובן כי לא ניתן לתת משקל לטענות שמדובר בתנועה בלתי רצונית ובלתי נשלטת שבוצעה לאחר שהקטטה פוזרה באמצעות גז מדמיע מבלי שהנאשם ידע כי מדובר בשוטרת, באשר טענות אלה אינן עולות בקנה אחד עם האמור בכתב האישום.

10. הנאשם ביצע את העבירות בעצמו, ללא שהושט לו סיוע לצורך תקיפת השוטרת, ונתתי דעתי לעובדה כי מדובר במכה בודדת שבה הכה את השוטרת ולאחריה חדל.

11. טענת הנאשם כי היה תחת השפעת אלכוהול אשר הוריד את רמת מודעותו למעשים למינימום הנדרש לצורך אחריות פלילית אינה טענה המקלה עמו, שכן הוא עשה שימוש באלכוהול באופן מודע, ומתוך הבנת השלכותיו של שימוש כאמור.

12. הסכנה במעשי אלימות מן הסוג שביצע הנאשם היא רבה, והגם שהנאשם לא התכוון לגרום לחבלה חמורה, בסופו של דבר החבלה שנגרמה לשוטרת כתוצאה ממעשיו- זעזוע מח וחבלות באיברים שונים בגוף- היא משמעותית מאד.

13. מעשי תקיפה של שוטרים המבקשים להשליט סדר ולאכוף את החוק הם, למרבה הצער, עניין של יום ביומו. מעשים אלה פוגעים במעמדם של השוטרים כגורמי סמכות ופוגעים ביכולתה של המשטרה לאכוף את החוק ולהגן על הציבור. לפיכך, ישנו מקום ליתן משקל ממשי לשיקולי הרתעה כללים. בנסיבות אלה, בשים לב גם לתוצאה העגומה של מעשה האלימות שביצע הנאשם, לא ניתן להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים, ובראשם שיקול ההרתעה הכללית.

14. מעבר לצורך אתיחוס גם לשאלת הפגיעה הצפויה של ההרשעה בשיקום הנאשם; הנאשם אמנם היה בקשר עם שירות המבחן מזה כשנה וחצי מאז הכרעת הדין, ואולם הגם ששולב בקבוצה טיפולית, הוא הגיע לשני מפגשים בלבד ולפיכך הוצא מן הקבוצה. הוא אמנם הביע רצון להשתלב בקבוצה אחרת ואף השתתף בראיון קבלה, ואולם בהבעת רצון אין די כדי לבסס מסקנה שמדובר במי שצפוי להשתקם באופן מוצלח, בפרט לנוכח הפער שמציין שירות המבחן בין התבטאויותיו של הנאשם כי מעוניין לקיים אורח חיים תקין לבין העובדה כי מדובר במעורבות שנייה שלו באירוע אלימות.

בהקשר זה אוסיף, כי המלצת שירות המבחן בדבר ביטול ההרשעה נשענת, בין היתר, על הנימוק שלפיו מדובר במעורבות ראשונה של הנאשם בפלילים (ראו תסקיר מיום 18.8.21 בעמ' 2). מדובר, כמובן, בהנחה שגויה, שכן הנאשם רישום פלילי קודם מבית המשפט לנוער בגין עבירות אלימות.

15. אמת, נסיבות חייו של הנאשם לא הקלו עמו. העובדה כי מדובר בבן מהגרים שהתקשו להיטמע בחברה הישראלית

וקיומם של פערים תרבותיים וערכיים בין החברה שאליה משתייך לחברה הישראלית, וודאי היו לנאשם למכשול.

הנאשם נמצא בראשית חייו הבוגרים, חרף הקשיים שנלוו לכך הוא הצליח להשלים שירות צבאי, גם אם לא בתפקיד הקרבי שבו החל את השירות, הוא משתדל לשמור על רצף תעסוקתי ואף שוקל לימודים אקדמיים. כל אלה נתונים מעוררי תקווה לשיקום, אך אין הם מצדיקים הימנעות מהרשעה.

הנאשם מעוניין לעבוד בעבודות אבטחה. ייתכן כי קיומה של הרשעה פלילית ימנע ממנו לקבל רישיון לנשק, ואולם אני סבורה כי מעורבותו החוזרת באירועי אלימות היא מידע רלבנטי לסוגיית קבלת רישיון הנשק, שאין מקום להסתירו מהמגורמים המוסמכים בדרך של הימנעות מהרשעה.

16. לנוכח האמור לעיל, הרשעתו של הנאשם תיוותר על כנה.

מתחם העונש ההולם

17. בקביעת מתחם העונש ההולם שקלתי את נסיבות ביצוע העבירות כפי שפורטו לעיל, ואת מידת פגיעתן בערכים המוגנים, שהיא, בשים לב למידת הנזק שנגרם, בינונית עד גבוהה.

18. עיון בפסיקה מלמד כי על נאשמים שביצעו מעשים דומים הוטלו עונשים אשר כללו, ככלל, רכיב מהותי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. במקרים חריגים בלבד, כאשר נסיבות מיוחדות הצדיקו זאת, הוטלו גם עונשי שירות לתועלת הציבור. ראו למשל רע"פ 1860/07 נחמני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 14.6.07); רע"פ 2065/14 אבו מדיג'ם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 9.6.14); רע"פ 4182/14 עידאת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 9.7.14); רע"פ 2222/13 חיחיאשווילי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 2.5.13); רע"פ 4130/12 אסעד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 24.5.12); עפ"ג (י-ם) 35822-07-17 וסרמן ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 7.11.17); עפ"ג (מרכז) 23394-01-14 עמרן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 16.2.14); עפ"ג (מרכז) 42199-08-13 דיאב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 3.11.13); עפ"ג (מרכז) 21174-07-14 עיסא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 9.2.14).

19. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מאסר קצר בעבודות שירות לעשרה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה.

העונש המתאים לנאשם

20. שקלתי לזכות הנאשם את גילו הצעיר בעת ביצוע העבירות וכעת, ואת שאיפתו לקיים אורח חיים תקין ונורמטיבי, המקבלת ביטוי בהתמדה בתעסוקה.

21. כאמור, לנאשם רישום פלילי קודם ללא הרשעה בעבירות תקיפה ותקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות

מחמירות, עבירות משנת 2015 שעליהן נתן את הדין בבית המשפט לנוער בשנת 2016. מעורבות חוזרת של הנאשם באירועי אלימות היא מדאיגה, אך לצד זאת נתתי את הדעת לעובדה כי בחלוף כשלוש וחצי שנים מאז ביצוע העבירות בתיק הנוכחי לא נפתחו לנאשם תיקים חדשים.

22. עוד שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו שהיה בה כדי לחסוך זמן שיפוטי.

בדרך כלל הודאה במעשים מגלמת קבלה של אחריות והכרה בפסול שבהם, ואולם מתוך דבריו של הנאשם לפני שירות המבחן ולפני, במסגרת פרשת העונש, ניכר כי הנאשם מצמצם מאד מאחריותו לעבירות ותולה אותן בגורמים חיצוניים. כך, בניגוד לאמור בכתב האישום המתוקן, הנאשם טען כי לא נטל חלק בקטטה; בניגוד ליסודות העבירה שבביצועה הודה, טען כי לא ידע שמעשה התקיפה הופנה כלפי שוטרת, ולמעשה תלה את התנהגותו במידה רבה באשמת השוטרים שפיזרו גז מדמיע ובתנועה בלתי רצונית שלו כתגובה להתנהלות השוטרת שנפגעה.

הגם שהנאשם מביע חרטה מילולית על המעשים, נראה כי אינו רואה את עצמו אחראי להם באופן מהותי. עובדה זו מקימה חשש שמא הנאשם ישוב ויבצע עבירות אלימות, מתוך תפיסה שגויה של התנהלות הסובבים אותו ומחייבת מתן משקל לשיקולי הרתעה אישית. ברור שעונשי שירות לתועלת הציבור והתחייבות להימנע מעבירה ופיצוי שנגזרו על הנאשם בתיק הקודם לא סייעו להרתיעו מפני ביצוע מעשי אלימות נוספים.

23. כמתואר לעיל, שמיעת הטיעונים לעונש נדחתה מפעם לפעם כדי לאפשר לנאשם להשתלב בטיפול ואולם הוא לא השכיל לנצל את הזמן הרב שעמד לרשותו כדי לעשות כן באופן רציני, ובחלוף הזמן, גם לנוכח הקשר עם שירות המבחן, הנאשם נותר בעמדתו הקורבנית ביחס לעבירות ובקושי לראות את אחריותו להתנהלות פסולה. אכן, יש לקוות כי הנאשם ישלים את תהליכי הקבלה לקבוצה אחרת של שירות המבחן ואף יתמיד בטיפול, ואולם תקווה זו, שתוחלתה אינה ידועה, לא מבססת הצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. עם זאת, הרצון לאפשר לנאשם לשמור, במידת האפשר, על רצף תעסוקתי, ולפגוע מעט ככל הניתן באפשרותו להמשיך ולהתפרנס יקבל ביטוי ממשי בהיקף העונש שייגזר.

24. כתב האישום הוגש בתוך התקופה שנקבעה בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה בדבר משך הטיפול של הפרקליטות בתיקי חקירה, ולא מצאתי כי חל שיהוי בהגשתו.

25. לנוכח האמור לעיל, יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בתחתית מתחם העונש ההולם.

26. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 30.11.21. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 6.2.22 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

- ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.
- ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.
- ד. צו מבחן למשך שנה מהיום.
- כ. הוסברה לנאשם חובתו לשתף פעולה בקיום הצו והאפשרויות העומדות לפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

27. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

28. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ח' טבת תשפ"ב, 12 דצמבר 2021, בנוכחות הצדדים.